

Polska bez euro

Bilans kosztów i korzyści

AUTORZY RAPORTU

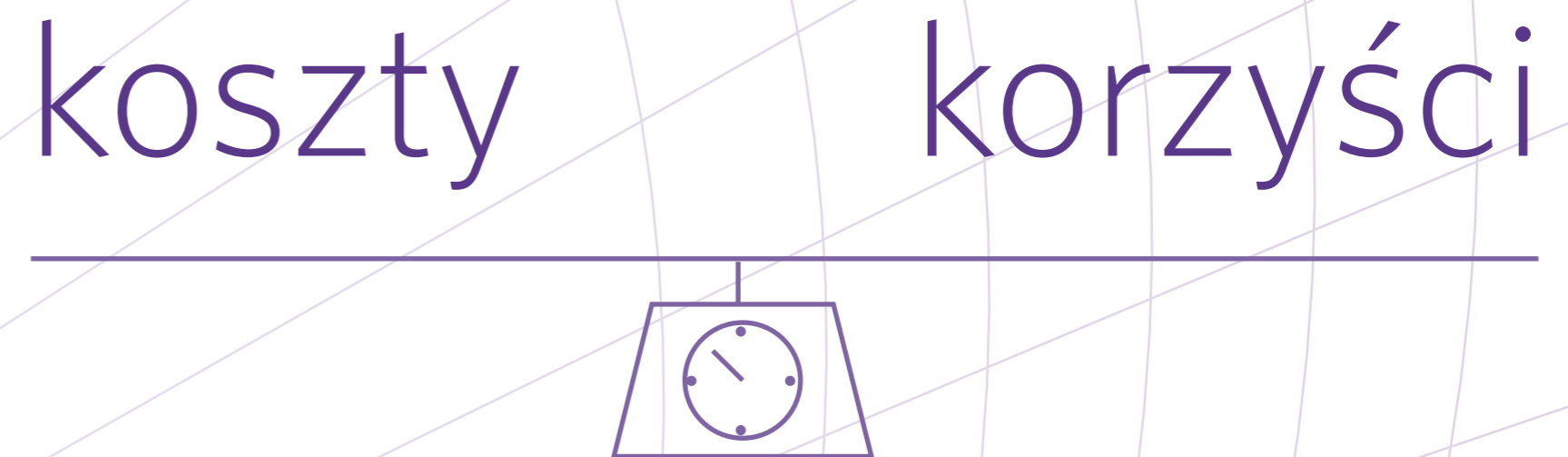
Adam Czerniak
główny ekonomista
Polityka Insight

Agnieszka Smoleńska
starsza analityczka
ds. europejskich
Polityka Insight

Opóźnienie przyjęcia euro przez Polskę

mierzalne

potencjalne

niemierzalne

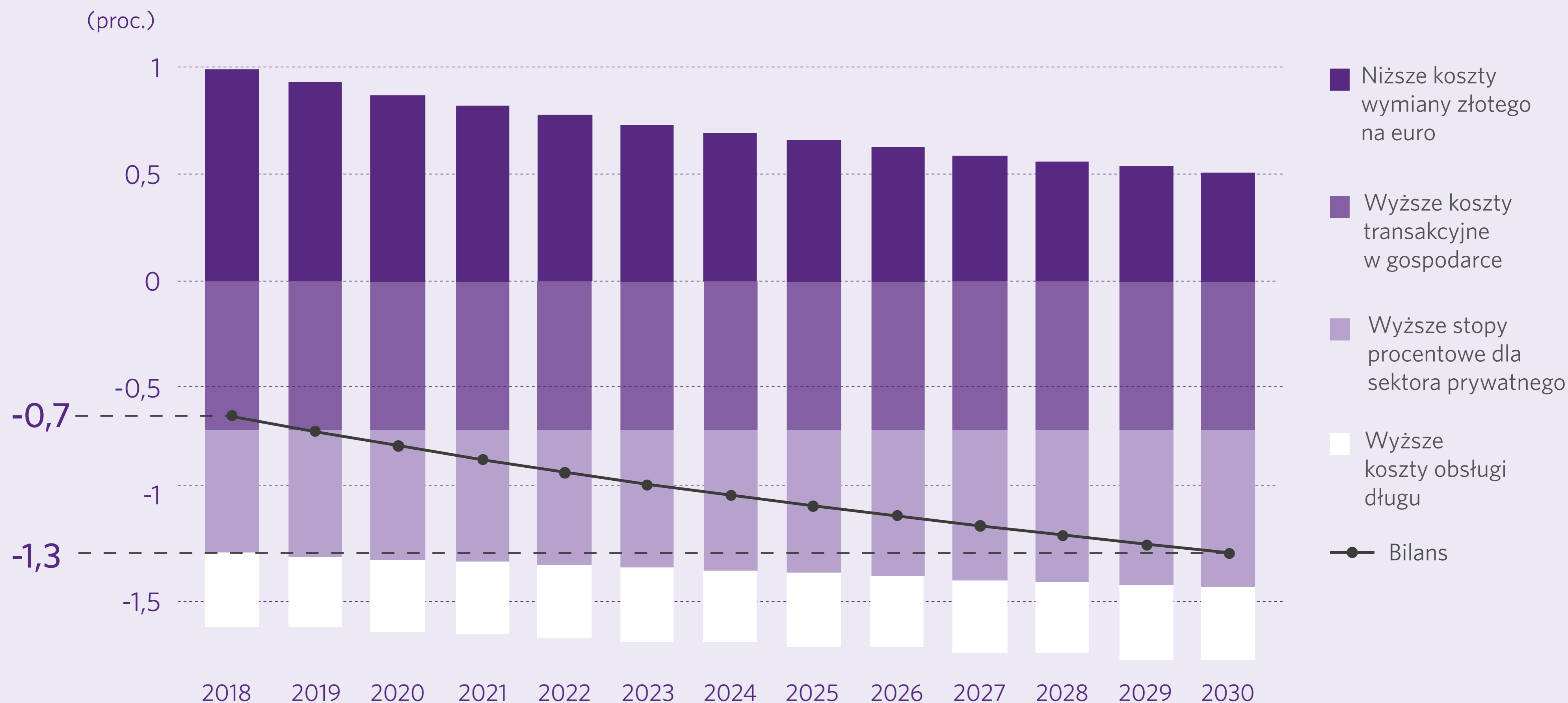

Mierzalne skutki opóźnienia integracji walutowej

- wyższe koszty transakcyjne w gospodarce (0,7 proc. PKB)
- wyższe oprocentowanie kredytów (0,6 proc. PKB)
- wyższe koszty obsługi długu (0,3 proc. PKB)
- + brak jednorazowych kosztów wymiany waluty (0,9 proc. PKB)

Mierzalne skutki opóźnienia integracji walutowej

→ BILANS MIERZALNYCH KOSZTÓW I KORZYŚCI OPÓŹNIENIA INTEGRACJI (PROC. PKB)

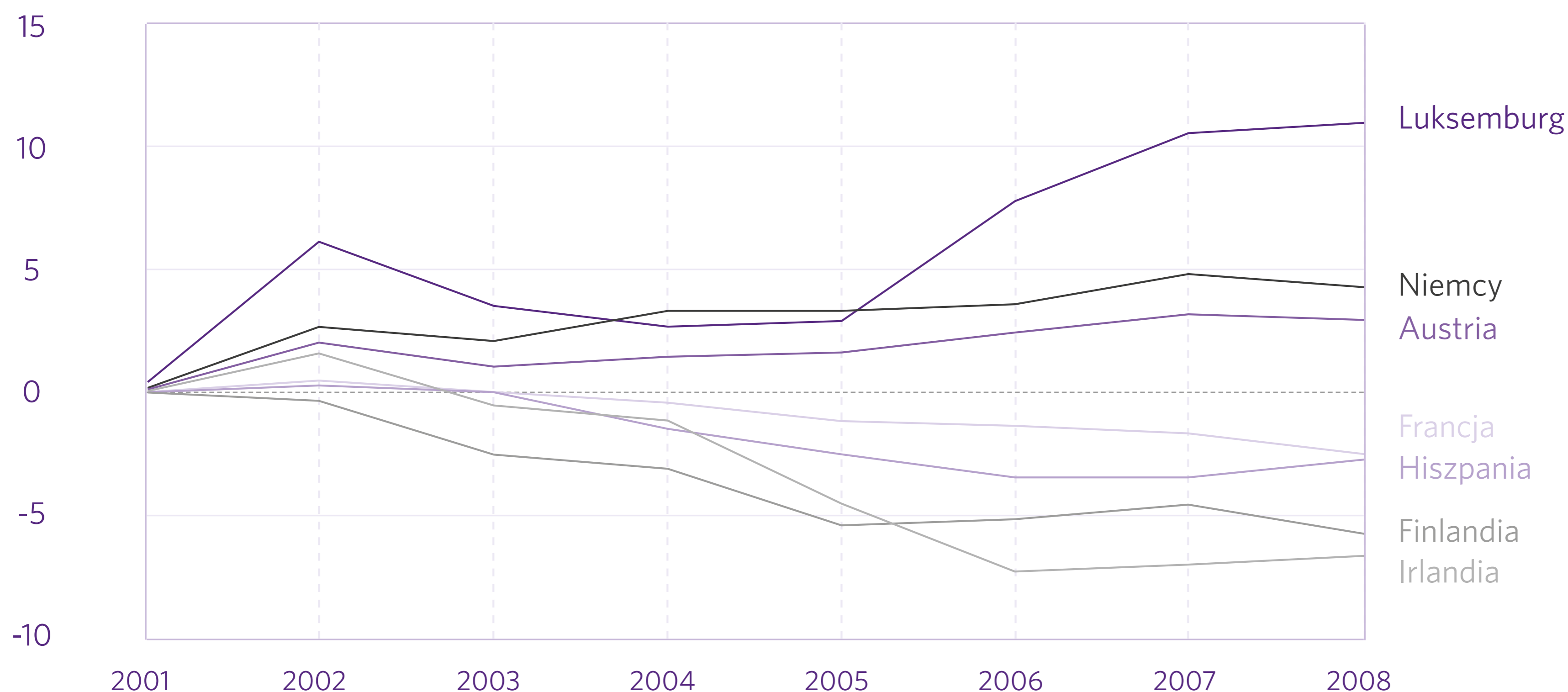

Koszty potencjalne

Wolniejszy wzrost eksportu

→ ZMIANA BILANSU HANDLU ZAGRANICZNEGO TOWARAMI I USŁUGAMI
OD MOMENTU WEJŚCIA DO STREFY EURO W WYBRANYCH KRAJACH

(proc. PKB)

Koszty potencjalne

Wolniejszy wzrost inwestycji i konsumpcji

- 1 Niższe oprocentowanie kredytów po przystąpieniu do strefy euro powinno pobudzić aktywność inwestycyjną.
- 2 Niższe koszty transakcyjne, niższe stopy procentowe i niższe ryzyko walutowe powinny pobudzić rozwój polskiego rynku finansowego, a w konsekwencji łatwiejszy dostęp do kapitału dla firm.
- 3 Spadek kosztów transakcyjnych i ryzyka walutowego powinien przełożyć się na zwiększony napływ zagranicznych inwestycji bezpośrednich.
- 4 Wzrost produktywności pracowników i ich wynagrodzeń dodatkowo pobudzi konsumpcję prywatną.

Koszty potencjalne

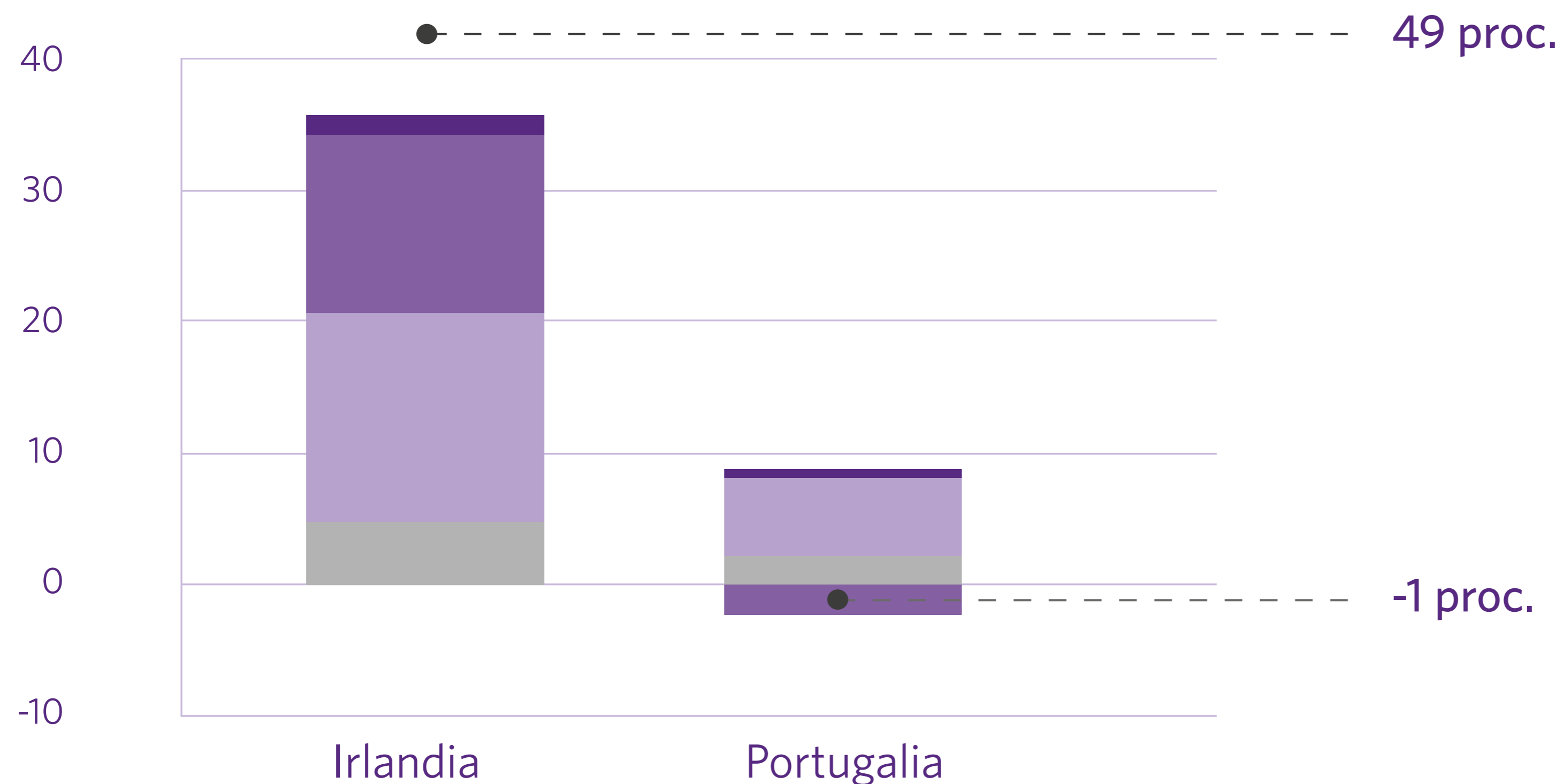
Wolniejszy wzrost inwestycji i konsumpcji

→ STRUKTURA WZROSTU PKB W LATACH 2001-2007 VS. ZMIANA PKB W LATACH 2007-2017

— Eksport netto
— Inwestycje
— Konsumpcja
— Spożycie publiczne

Zmiana PKB
2007-2017

(proc.)

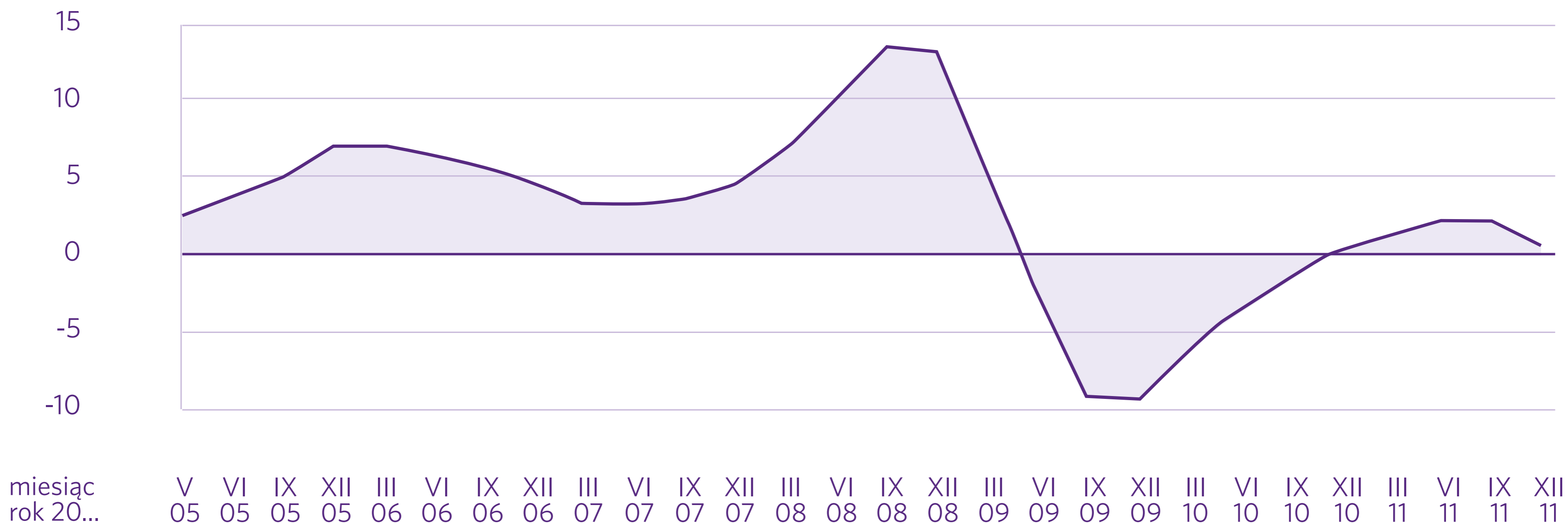
Źródło: Eurostat, przeliczenia własne.

Korzyści potencjalne

Wyższa stabilność wzrostu gospodarczego

→ RÓŻNICA MIĘDZY RZECZYWISTYM A KONTRFAKTYCZNYM PKB
W SCENARIUSZU PRZYJĘCIA PRZEZ POLSKĘ EURO W 2005 R.

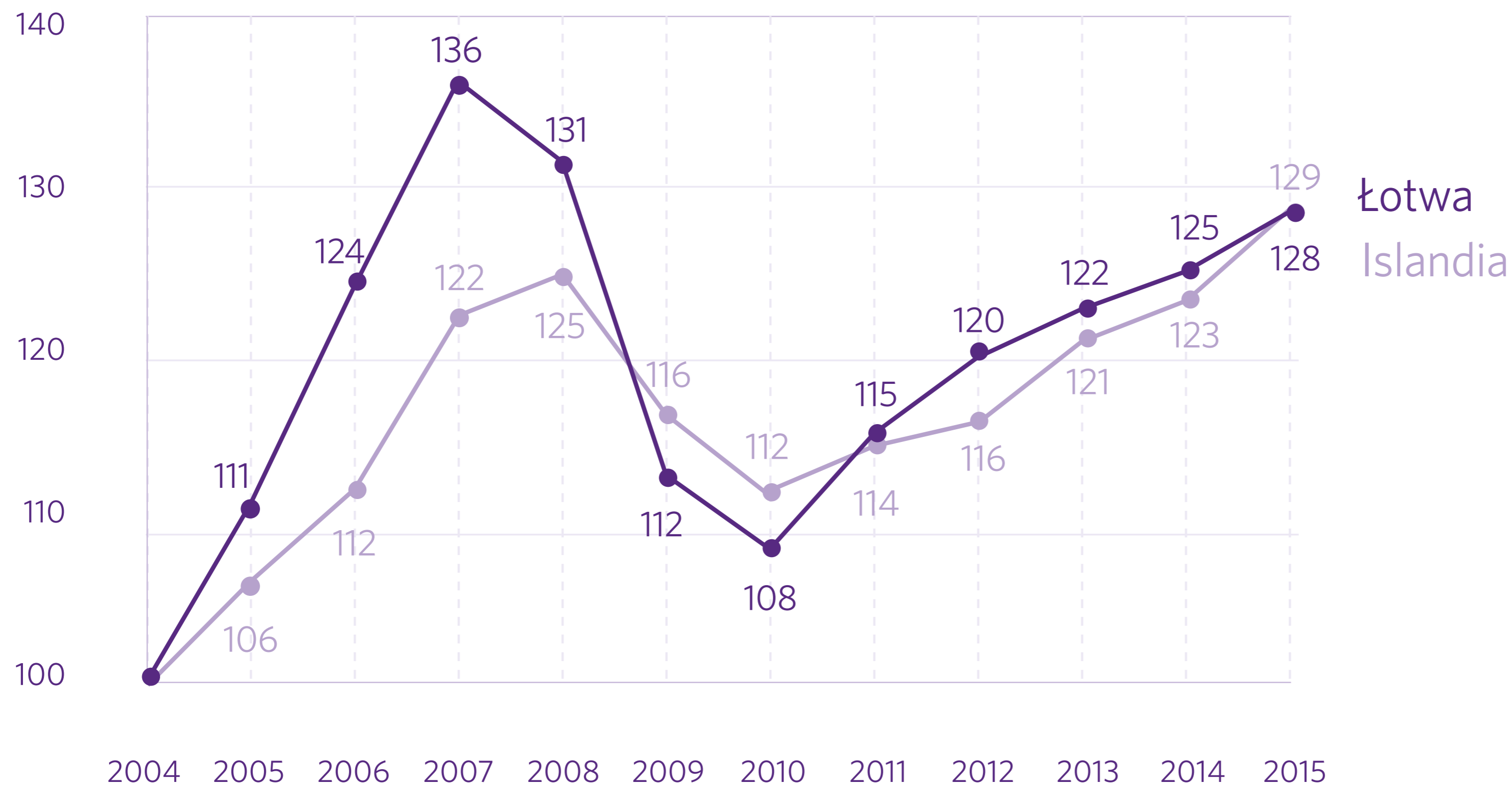
(proc.)

Korzyści potencjalne

Wyższa stabilność wzrostu gospodarczego

→ PORÓWNANIE CYKLICZNYCH WAHAŃ PKB NA ŁOTWIE I ISLANDII (2004=100)

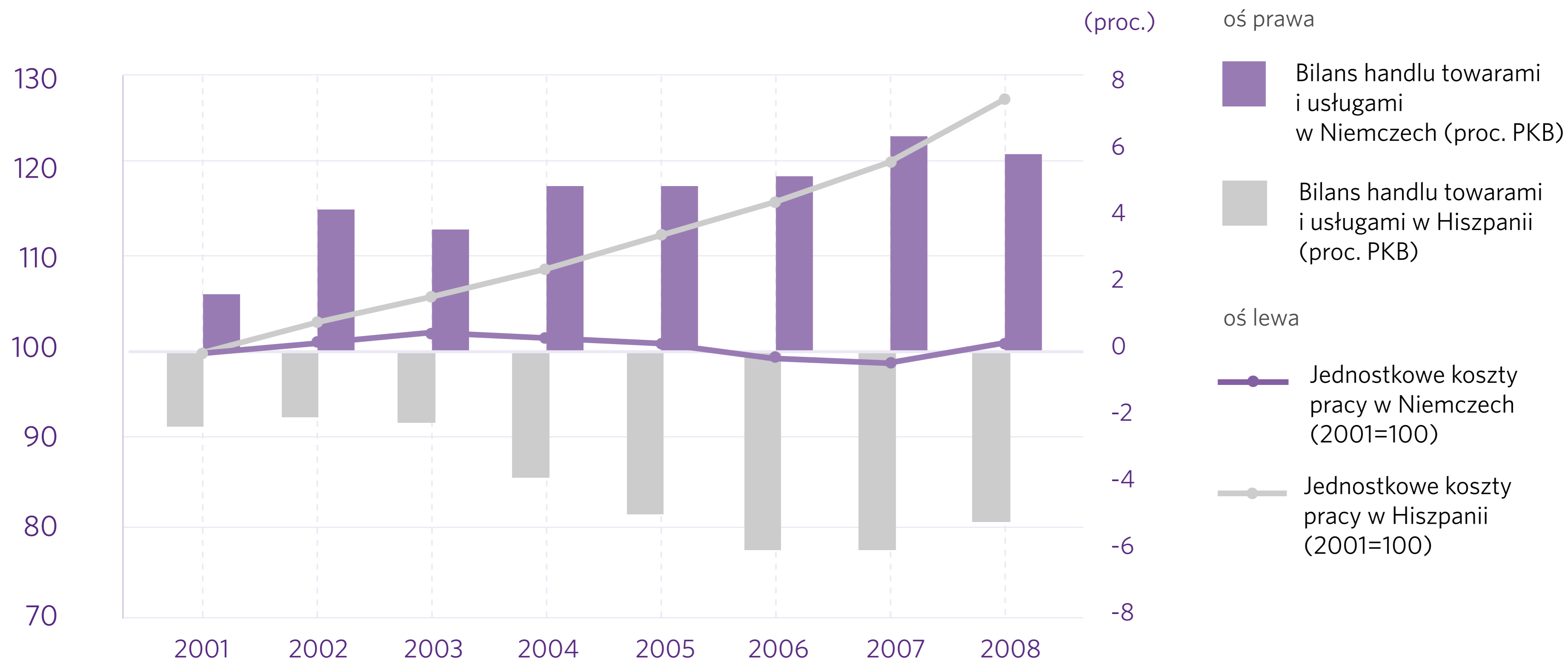

Źródło: Eurostat, przeliczenia własne.

Korzyści potencjalne

Wyższa konkurencyjność polskiej gospodarki

→ ZMIANA KOSZTÓW PRACY I BILANSU HANDLOWEGO

Korzyści potencjalne

Wyższa konkurencyjność polskiej gospodarki

→ ELASTYCZNOŚĆ GOSPODARKI A DŁUGOŚĆ RECESJI PO KRYZYSIE GOSPODARCZYM

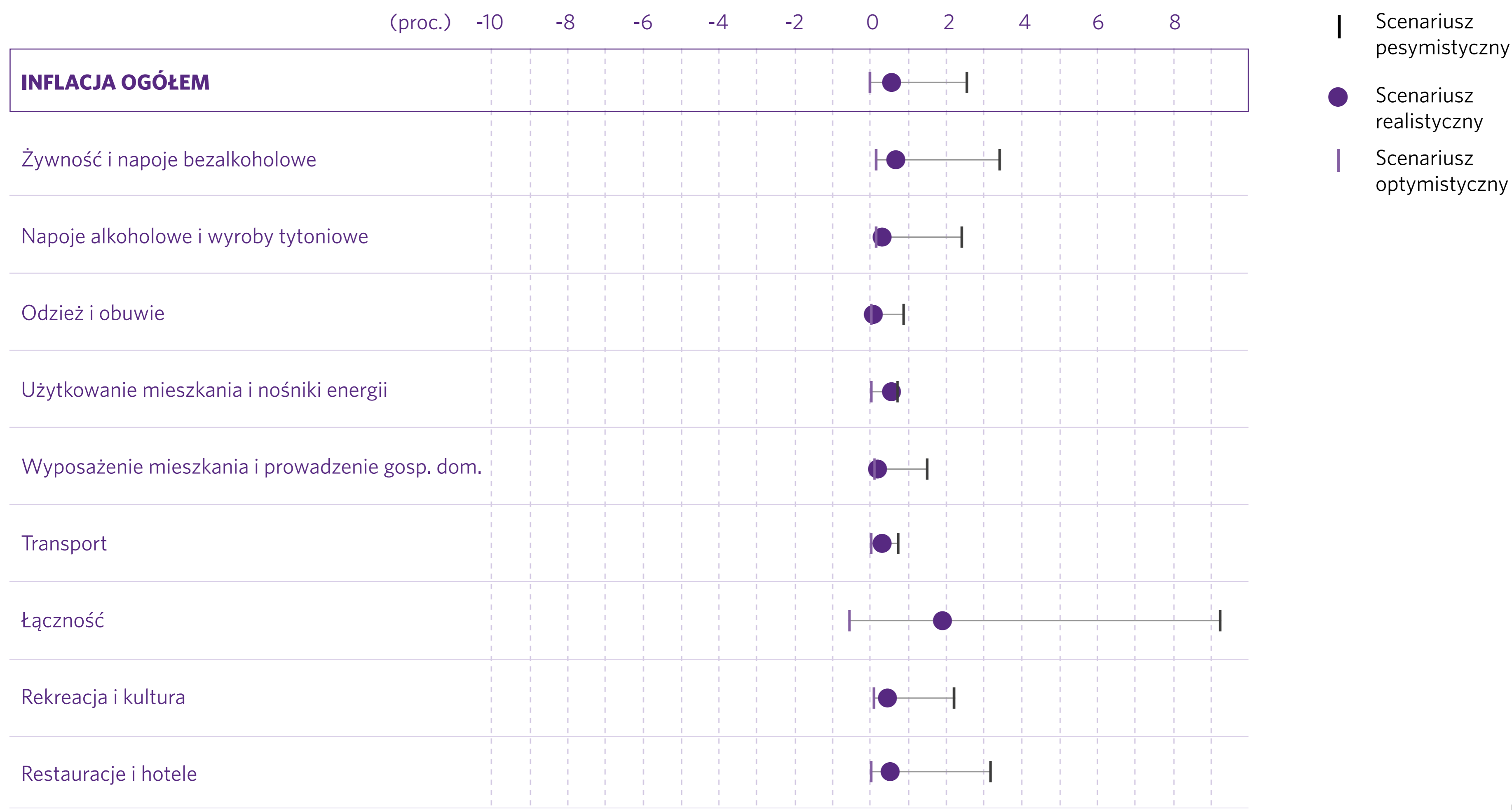

Źródło: Eurostat, przeliczenia własne.

Korzyści potencjalne

Brak przejściowego wzrostu inflacji

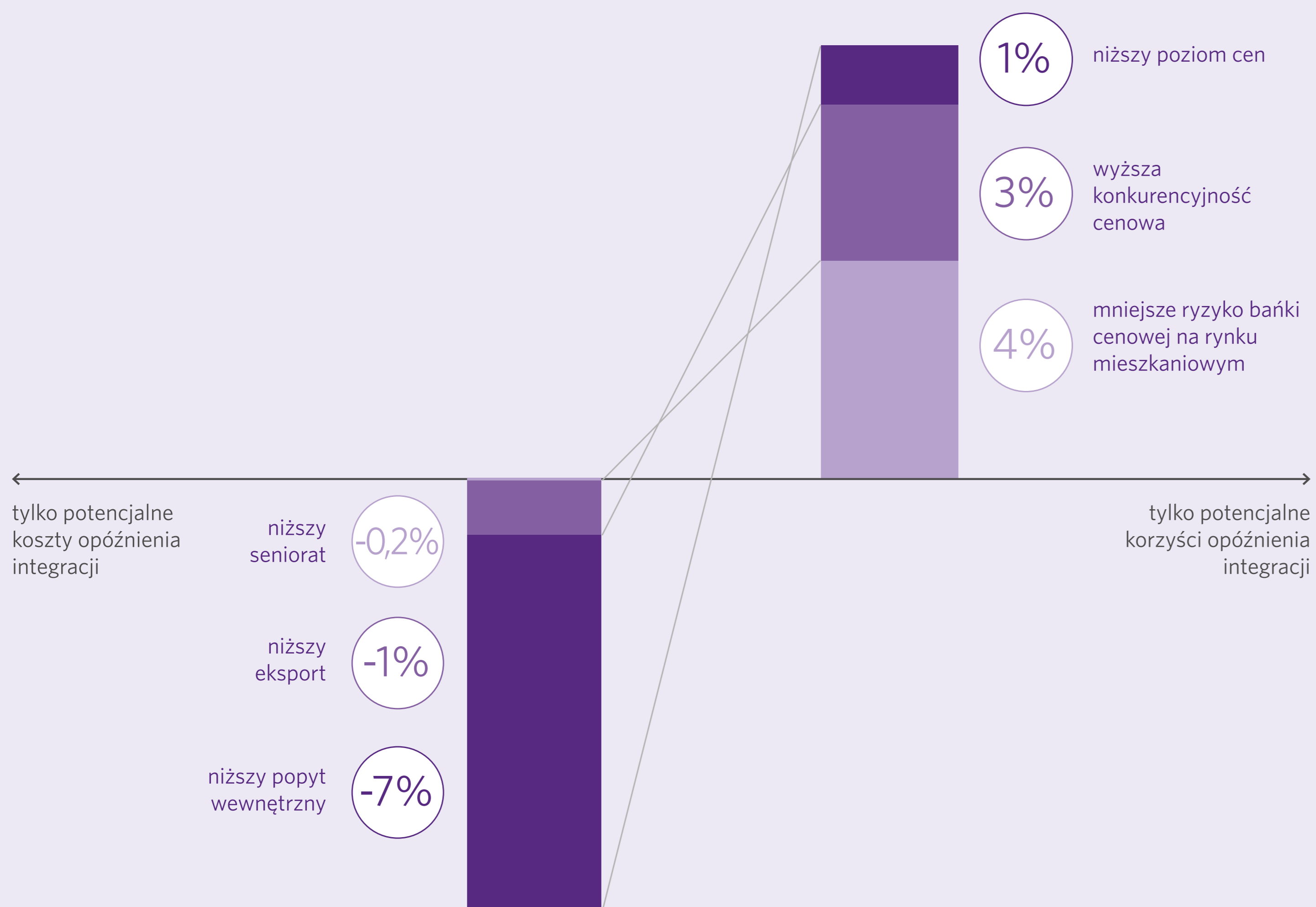
→ WPŁYW WPROWADZENIA EURO NA CENY TOWARÓW W POLSCE

Źródło: Rozkrut et al. (2009)

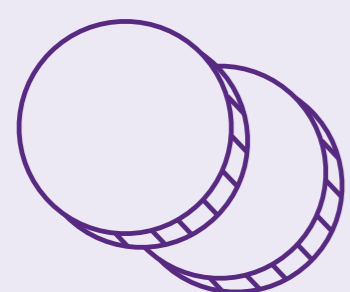
Potencjalne skutki opóźnienia integracji

→ BILANS POTENCJALNYCH KORZYŚCI I KOSZTÓW OPÓŹNIENIA PRZYJĘCIA EURO PRZEZ POLSKĘ

Niemierzalne skutki opóźnienia integracji

→ BILANS KOSZTÓW I KORZYŚCI NIEMIERZALNYCH
OPÓŹNIANIA PRZYJĘCIA EURO PRZEZ POLSKĘ

Koszty

Mniejszy wpływ na decyzje polityczne dotyczące kształtu Unii Europejskiej

Większe ryzyko związane z kredytami w walutach obcych

Większa podatność na ataki spekulacyjne i skutki kryzysów

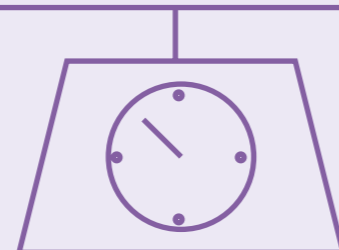
Brak dostępu do środków z budżetu strefy euro

Korzyści

Większa niezależność polityki gospodarczej państwa

Większa odporność na kryzys w krajach strefy euro

Podsumowanie

- na bilans kosztów i korzyści wpływa trwająca reforma strefy euro
- kluczowy dla oceny kiedy przyjąć euro jest bilans potencjalnych kosztów i korzyści
- percepcja potencjalnych kosztów i korzyści determinuje poparcie dla przyjęcia euro w Polsce
- warunkiem koniecznym uzyskania korzyści netto z integracji są:
 - odpowiednie przygotowanie instytucjonalne, zwłaszcza w zakresie rynku pracy, mieszkaniowego i finansowego
 - przyjęcie odpowiedniego kursu konwersji (nieco słabszego od realnego kursu równowagi)
 - prowadzenie restrykcyjnej polityki fiskalnej po przyjęciu euro

Polska bez euro

Bilans kosztów i korzyści